

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/162/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217202330
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2217202330.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Silvia Hýbelová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a Mgr. Katarína Arnouldová, v právnej veci navrhovateľky: L. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom N. XXXX/XX, R. P., zastúpená JUDr. Jurajom Czirfuszom, advokátom, Hlavná 48, Dunajská Streda, proti druhému manželovi: T. Y., nar. X.X.XXXX, bytom N. XXXX/XX, R. P., o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom: N., nar. X.X.XXXX a J., nar. XX.X.XXXX, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 18. mája 2017, č.k. 10P/9/2017-91, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zastupovania a správy majetku detí mení tak, že obaja rodičia budú maloletého J. a maloletého N. zastupovať a spravovať ich majetok.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie manželstvo účastníkov rozviedol, maloletého J. a maloletého N. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá bude spravovať aj ich majetok a súčasne manželovi uložil platiť výživné na čas po rozvode na maloletého J. mesačne vo výške 127 eur a na maloletého N. mesačne vo výške 100 eur, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk navrhovateľky, pričom styk manžela s maloletými deťmi neupravil. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ustanovení § 18, § 23 ods. 1, § 24 ods. 1, § 25 ods. 1 a § 62 ods. 1, 2, 3 a 5 Zákona o rodine, ako aj § 93 a § 94 CMP, keď na základe vykonaného dokazovania mal jednoznačne za preukázané, že manželstvo účastníkov konania je skutočne a vážne rozvrátené. Manžel čo do rozvodu manželstva súhlasil s rozvodom, žiadal návrhu v celom rozsahu vyhovieť, poukazujúc na tú skutočnosť, že sa odcudzili. Čo do zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti obaja rodičia navrhli načas po rozvode zveriť maloleté deti do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Čo do určenia výživného súd napriek tomu, že manžel žiadal určiť výživné najskôr vo výške 80 eur na jedno dieťa, určil výživné vo výške 127 eur na maloletého J. a 100 eur na maloletého N., poukazujúc hlavne na zárobkový výkaz manžela, keďže tento za obdobie od 2/2016 do 3/2017 mal priemerný mesačný zárobok vo výške 1.135,71 eur. Rozhodnutie o trovách konania súd odôvodnil použitím ustanovenia § 52 CMP.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti určenia osoby oprávnenej spravovať majetok detí a zastupovať ich podal v zákonnej lehote odvolanie manžel, ktorý navrhol rozsudok v napadnutej časti zmeniť a určiť, že obaja rodičia budú spravovať majetok maloletých a zastupovať ich. Poukázal na to, že už vo svojom vyjadrení k návrhu na rozvod zo dňa 30.3.2017 nesúhlasil s tým, aby majetok maloletých spravovala výlučne navrhovateľka. Súd prvej inštancie sa v rozsudku nijakým spôsobom nevysporiadal

s tým, ako a najmä z akých dôvodov dospel k právnemu názoru, že majetok maloletých má spravovať výlučne navrhovateľka. Tiež pripomenul, že v rámci judikatúry súdov SR je bežná rozhodovacia prax súdov, v zmysle ktorej sa na správe majetku maloletých podieľajú obaja rodičia. Navyše mal za to, že v súdnom konaní neboli zistené také dôvody, ktoré by svedčili výkonu tohto práva výlučne jednému z rodičov. Poukázal tiež na to, že vo výroku rozsudku v rozpore s ustanovením § 24 ods. 1 Zákona o rodine absentuje výrok o zastupovaní maloletých.

4. K odvolaniu odvolateľa sa písomne vyjadrila navrhovateľka, ktorá navrhla rozsudok v napadnutej časti z dôvodu vecnej správnosti potvrdiť. Uviedla, že nie je pravdivé tvrdenie odvolateľa, že sa prvoinštančný súd nevysporiadal s dôvodmi, na základe ktorých dospel k záveru, že majetok maloletých má spravovať výlučne ona. Podľa jej názoru sa odvolateľ mylne domnieva, že súdom prvej inštancie neboli zistené také dôvody, ktoré by svedčili výkonu tohto práva výlučne jednému z rodičov. Súdom mal v rámci vykonaného dokazovania za preukázané, že vzájomné spolužitie manželov bolo neovládateľné, z ktorého sa vytratila elementárna schopnosť chápať zmysel rodiny, a tiež jej finančného zabezpečenia. V dôsledku toho odvolateľ nebral ohľad na povinnosti súvisiace s udržiavaním spoločnej domácnosti, dokonca ich zaťažil úverom, ktorý zobral bez jej súhlasu. S ohľadom na najlepší záujem maloletých považovala za dôležité, aby maloletých zastupoval zodpovedný rodič. Odvolateľ nebral ohľad na povinnosti súvisiace s udržiavaním spoločnej domácnosti a bez súhlasu navrhovateľky zaťažil rodinu úverom.

5. Krajský súd v Tnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 10P/9/2017 bol rozvod manželstva účastníkov a úprava výkonu ich rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletému N. a maloletému J.. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie manželstvo účastníkov rozviedol, maloletého J. a maloletého N. na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá bude spravovať aj ich majetok a súčasne manželovi uložil platiť výživné na čas po rozvode na maloletého J. mesačne vo výške 127 eur a na maloletého N. mesačne vo výške 100 eur, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk navrhovateľky, pričom styk manžela s maloletými deťmi neupravil. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

7. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti určenia osôb, ktoré budú maloletých zastupovať a spravovať ich majetok.

8. Z ustanovenia § 24 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že súd v rozsudku, ktorým sa rozvádza manželstvo účastníkov, z ktorého pochádza maloleté dieťa, je potrebné upraviť aj zastupovanie a správu majetku maloletého dieťaťa rodičmi. Uvedené ustanovenie je potrebné vykladať v súvislosti s ustanovením § 28 Zákona o rodine. Pojem výchova je potrebné chápať širšie než len ako osobnú starostlivosť, pretože znamená aj rozhodovanie o dieťati v prípadoch, v ktorých dieťa nemôže samo rozhodovať. Práva a povinnosti upravené v ustanovení § 28 majú iba rodičia, ktorí majú rodičovské práva v plnom rozsahu. Rodičia spravujú celý majetok svojich maloletých detí, tvoriaci tak majetkovú podstatu, ako aj výnos z nej. Postupujú pritom podľa zásad riadneho hospodárenia. Ak rodičia v rámci správy majetku dieťaťa urobia opatrenia presahujúce rámec bežnej správy majetku, vyžaduje sa pre perfektnosť takéhoto právneho úkonu schválenie súdom (§ 28 Občianskeho zákonníka a § 110 Zákona o rodine). Každému z rodičov patria všetky rodičovské práva a povinnosti. Vykonávajú ich buď spoločne alebo aj jednotlivito po vzájomnej dohode. Vzhľadom na rýdzo osobnú povahu rodičovských práv, nemôže tieto zásadne vykonávať jeden rodič bez súhlasu druhého rodiča, okrem ak by druhý rodič rodičovské práva nemal (§ 39 ods. 1 Zákona o rodine). Rodičovské práva a povinnosti patria iba rodičovi, ktorý má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Ak bol rodič pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak bol v spôsobilosti na právne úkony obmedzený, prípadne ak mu bol výkon rodičovských práv pozastavený alebo bol rodičovských práv a povinností pozbavený, rodičovské práva mu nepatria. Súdom môže rodičov pozbaviť rodičovských práv, ak sú pre také rozhodnutie splnené zákonom ustanovené podmienky (§ 38 ods. 4 Zákona o rodine).

9. Keďže obaja rodičia maloletých detí majú plnú spôsobilosť na právne úkony, ani im nebol výkon rodičovských práv pozastavený, ani neboli rodičovských práv pozbavení, možno dospieť k záveru, že obom z nich patrí právo maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

10. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku, keď je potrebné súdu prvej inštancie vytknúť, že svoje rozhodnutie v tejto časti okrem uvedenia zákonného ustanovenia žiadnym spôsobom neodôvodnil.

11. O náhrade trov konania odvolací súd nerozhodol, keďže na takéto rozhodnutie nebol podaný zodpovedajúci návrh (§ 57 CMP).

12. Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).